

Situació d'aprenentatge¹

Títol	Digue'm on vius i et diré qui ets
Curs (nivell educatiu)	Quart d'ESO
Matèria ² / Àmbit ³	Llatí: Llengua i Cultura

¹ Les situacions d'aprenentatge són els escenaris que l'alumnat es troba a la vida real i que els centres educatius poden utilitzar per desenvolupar aprenentatges. Plantegen un context concret, una realitat actual, passada o previsible en el futur, en forma de pregunta o problema, en sentit ampli, que cal comprendre, i a la qual cal donar resposta o sobre la qual s'ha d'intervenir. És en la seva resolució que l'alumnat assolirà les competències. [Annex 5. Aprenentatge basat en situacions](#). Són propostes pedagògiques orientades al desenvolupament de les competències.

² A l'educació primària fem referència a les àrees i a l'educació secundària obligatòria i el batxillerat a les matèries.

³ Agrupació d'àrees o matèries que s'imparteixen de manera integrada.

DESCRIPCIÓ (context + repte)

Per què aquesta situació d'aprenentatge? Està relacionada amb alguna altra? Quin és el context?⁴ Quin repte planteja?⁵

L'habitatge a Roma marcava clarament, d'una banda, la classe social a la qual es pertanyia i, de l'altra, deixava en evidència el poder adquisitiu de cada una de les famílies.

Si poguéssim enviar el nostre alumnat al passat i fer que ens ensenyin casa seva, en llatí, podríem endevinar la classe social a la qual haurien pertanyut?

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix l'assoliment de les competències específiques següents:

Competències específiques	<u>Matèria</u>
Competència específica 1 Valorar i argumentar el paper de la civilització llatina en l'origen de la identitat catalana i europea en general a partir del reconeixement de les semblances i diferències entre llengües i cultures, per combatre els estereotips i prejudicis lingüístics i culturals, i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.	Llatí: Llengua i Cultura
Competència específica 4 Interpretar i crear produccions llatines (escrites o orals) de tipologia diversa i estructura morfosintàctica senzilla, aplicant estratègies de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, i mobilitzant el coneixement sobre l'estructura de la llengua per promoure una capacitat àgil de raonament i aprenentatge.	Llatí: Llengua i Cultura
Competència específica 5 Analitzar i valorar el patrimoni cultural, arqueològic i artístic romà, apreciand-lo i reconeixent-lo com a manifestació de la creació humana i com a testimoni de la història, per identificar-hi les fonts d'inspiració i distingir els processos de construcció, preservació, conservació i restauració, i garantir-ne la sostenibilitat.	Llatí: Llengua i Cultura

⁴ Context: conjunt de circumstàncies que expliquen un esdeveniment o una situació i que envolten un individu, un col·lectiu o una comunitat, etc.

⁵ Un repte és un desafiament que sorgeix d'una pregunta, un problema, un cas, una polèmica, una recerca, un encàrrec, un projecte, un servei..., situat en un context. Resoldre'l implica mobilitzar sabers i connectar accions a partir dels quals es desenvolupen capacitats personals.

TRACTAMENT DE LES COMPETÈNCIES TRANSVERSALS⁶

Competència ciutadana

S'implica en la comunitat per garantir i defensar el lliure exercici dels drets econòmics, socials i culturals promovent la defensa de la dignitat de les persones en un context de sostenibilitat ambiental, econòmica i social. També s'implica en el desenvolupament de la consciència cívica, en què analitza la pròpia identitat, que requereix la comprensió crítica de la realitat social, política, científica, ecològica i econòmica des d'un punt de vista local i alhora global, per dirigir accions per a la seva millora.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre

La capacitat d'adaptació a nous contextos en un entorn en evolució contínua exigeix implicar-se de manera activa, autònoma i permanent en l'aprenentatge, així com en l'actualització constant dels coneixements i en l'adquisició de noves habilitats.

Competència digital

Fa cerques avançades a Internet tenint en compte la propietat intel·lectual i els drets d'imatge i fomenta el domini d'eines digitals.

Gestiona i utilitza el seu propi entorn personal digital d'aprenentatge permanent per construir nou coneixement i crear continguts digitals, mitjançant estratègies de tractament de la informació i l'ús de diferents eines digitals.

---

⁶ Les competències transversals són: competència ciutadana; competència emprenedora; competència personal, social i d'aprendre a aprendre; i competència digital.

OBJECTIUS D'APRENENTATGE I CRITERIS D'AVALUACIÓ

Objectius d'aprenentatge⁷ Què volem que aprengui l'alumnat i per a què? CAPACITAT + SABER + FINALITAT	Criteris d'avaluació⁸ Com sabem que ho ha après? ACCIÓ + SABER + CONTEXT
1. Conèixer l'evolució del lèxic llatí dins del context de les llengües d'aprenentatge per millorar la competència oral i escrita de l'alumnat.	1. Elaborar un text breu utilitzant el vocabulari de l'habitatge i les estructures sintàctiques del complement circumstancial de lloc per utilitzar-ho en la gravació del vídeo on presentin un habitatge actual.
2. Establir estratègies i eines per relacionar el passat i el present a partir dels coneixements adquirits i conscienciar l'estudiant sobre l'actualitat del llegat grecoromà, utilitzant diversitat de recursos: gràfics, textos, restes arqueològiques...	2. Valorar de manera crítica les formes de vida, els costums i les actituds de la societat romana en comparació amb els de les nostres societats, a partir del contingut de fonts llatines en diferents suports.

⁷ Les competències específiques estan formulades de forma general i convé concretar-les per definir quins seran els aprenentatges que s'adquiriran amb la realització de la situació d'aprenentatge. Aquesta concreció ha de permetre formular unes competències pròpies de la situació d'aprenentatge que són l'equivalent dels objectius d'aprenentatge.

⁸ Els criteris d'avaluació es poden desplegar en indicadors. Un objectiu d'aprenentatge pot relacionar-se amb un, dos o més criteris d'avaluació.

SABERS

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge es tractaran els sabers següents:

	Saber	Matèria
1	Reconeixement de la importància de la civilització llatina en la configuració de la nostra identitat com a societat a partir de l'anàlisi crítica dels principals elements que la formen, en el context dels reptes que la societat actual contínuament planteja.	Llatí: Llengua i Cultura
2	Presa de consciència de la importància d'aspectes històrics, culturals i polítics de la civilització llatina per a la comprensió de l'actualitat.	Llatí: Llengua i Cultura
3	Establiment d'estratègies i eines per relacionar el passat i el present a partir dels coneixements adquirits i conscienciar l'estudiant sobre l'actualitat del llegat grecoromà, utilitzant a aquest efecte diversitat de recursos: gràfics, textos, restes arqueològiques...	Llatí: Llengua i Cultura
4	Establiment d'estratègies bàsiques que ajudin a inferir significats en lèxic especialitzat i de nova aparició a partir de la identificació de formants llatins per ampliar i emprar amb propietat el vocabulari d'ús habitual de l'alumnat.	Llatí: Llengua i Cultura
5	Reconeixement, organització i incorporació a la producció escrita, oral o multimodal de lèxic d'arrel llatina entre les diferents llengües del repertori lingüístic de l'alumnat, amb el benentès que el plurilingüisme és un tresor a conservar i a promocionar.	Llatí: Llengua i Cultura
6	Conscienciació de la importància del llatí per a la correcta expressió escrita, oral i multimodal en les diferents llengües del repertori lingüístic de l'alumnat.	Llatí: Llengua i Cultura
7	Coneixement i aplicació pràctica dels casos i els seus principals valors sintàctics, de la flexió nominal, pronominal i verbal, així com de les estructures oracionals bàsiques, la concordança i l'ordre de paraules per tal de llegir i comprendre en profunditat textos llatins, entenent sempre la sintaxi i la morfologia com una eina al servei dels textos traduïts i no com una finalitat en elles mateixes.	Llatí: Llengua i Cultura

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Quines són les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar? Quins tipus d'agrupament realitzarem? Quins són els principals materials que necessitarem? Etc.

L'alumnat es distribuirà en parelles o en grups de tres. Després de fer una primera presa de contacte, posant en comú el tema de l'habitatge a partir de la realitat que els envolta, fan recerca sobre com era l'habitatge a l'època republicana romana relacionant-lo amb les diferents classes socials del moment.

Després, a partir de textos en llatí senzills, es treballa el vocabulari de l'habitatge i de les estructures sintàctiques dels complements circumstancials de lloc (*ubi* i *quo*). Així es podran elaborar textos o frases senzilles en llatí per descriure l'habitatge on viuen.

Per acabar, es gravarà un vídeo on es presenti un habitatge d'algun membre del grup, es projectarà a la classe i la resta d'alumnat haurà de poder relacionar-ho amb el tipus d'habitatge antic i la classe social a la qual es pertanyia.

ACTIVITATS D'APRENTATGE I D'AVALUACIÓ

Activitat	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació	Temporització
Activitats inicials <i>Què en sabem?</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Distingir diferents tipus d'habitatges en l'actualitat. - Prendre consciència, mitjançant un debat, dels diferents estatus socials actuals i la problemàtica de l'habitatge.	30 minuts
Activitats de desenvolupament <i>Aprenem nous sabers</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Identificar les classes socials a l'època republicana. - A partir d'imatges, reconèixer els diferents tipus d'habitatges i les seves parts. - Reconèixer el cas acusatiu i ablatiu dels mots de la 1a i 2a declinació llatina. - Identificar la sintaxi dels complements circumstancials de lloc (<i>ubi</i> i <i>quo</i>).	4 hores
Activitats d'estructuració <i>Què hem après?</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Elaborar textos breus en llatí integrant el vocabulari de l'habitatge i la sintaxi dels complements circumstancials de lloc (<i>ubi</i> i <i>quo</i>).	1 hora
Activitats d'aplicació <i>Apliquem el que hem après</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Gravar un vídeo on presentin, en llatí, casa seva, aprofitant els textos que han elaborat prèviament. - Compartir el vídeo davant la resta dels companys i companyes de la classe, els quals hauran de poder dir, segons el tipus d'habitatge que s'ha presentat, la classe social a la qual haurien pertangut si haguessin estat romans.	2 hores

BREU DESCRIPCIÓ DE COM S'ABORDEN ELS VECTORS⁹ EN AQUESTA SITUACIÓ D'APRENTATGE

- Aprenentatges competencials: implica l'alumnat en els seus propis aprenentatges i la situació parteix d'un repte assumible per al qual es capacita a l'alumnat.
- Ciutadania democràtica i consciència global: prepara l'alumnat per treballar en equip amb respecte i actitud constructiva.
- Perspectiva de gènere: permet que l'alumnat identifiqui situacions sexistes i de discriminació envers les dones en la societat romana.
- La qualitat de l'educació lingüística: fomenta el respecte per la diversitat lingüística.
- Benestar emocional: es té en compte el context, les necessitats i les expectatives de l'alumnat i promovent la participació activa.

---

⁹ 1. Aprenentatges competencials. 2. Perspectiva de gènere. 3. Universalitat del currículum. 4. Qualitat de l'educació de les llengües. 5. Benestar emocional. 6. Ciutadania democràtica i consciència global.

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS¹⁰

- Es comparteixen objectius d'aprenentatge i criteris d'avaluació abans d'iniciar la situació d'aprenentatge.
- S'utilitzen metodologies que possibiliten formes flexibles de treball: grups cooperatius (suport entre iguals) i aprenentatge basat en problemes.
- Es disposa del suport del professorat.
- Es fa avaluació formativa i formadora: autoavaluació i coavaluació.
- Es fan servir rúbriques consensuades prèviament amb l'alumnat.
- S'utilitzen suports digitals.

MESURES I SUPORTS ADDITIONALS¹¹ O INTENSIVS¹²

Quines mesures o suports addicionals o intensius es proposen per a cadascun dels alumnes següents:

Alumne/a	Mesura i suport addicional o intensiu

¹⁰ Les mesures i els suports universals són els que s'adrecen a tot l'alumnat. Han de permetre flexibilitzar el context d'aprenentatge, proporcionar als alumnes i als docents estratègies per minimitzar les barreres d'accés a l'aprenentatge i a la participació que es troben a l'entorn, i garantir la convivència i el compromís de tota la comunitat educativa.

¹¹ Les mesures i els suports addicionals s'adrecen a alguns alumnes. Permeten ajustar la resposta educativa de forma flexible, preventiva i temporal, focalitzant la intervenció educativa en aquells aspectes del procés d'aprenentatge que poden comprometre l'avenç personal i escolar.

¹² Les mesures i els suports intensius són específics per als i les alumnes amb necessitats educatives especials, estan adaptats a la seva singularitat i permeten ajustar la resposta educativa de forma extensa, amb una freqüència regular i, normalment, sense límit temporal.